

Handelskammaren

I sydsvenska företags intresse

80

2011-01-28

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över Svensk sjöfarts konkurrensförutsättningar SOU 2010:73 (Ert Dnr N2010/6763/TE)

Sydsvenska Industri- och Handelskammaren är Sveriges största handelskammare med 2 800 medlemsföretag i Skåne, Blekinge, Kalmar, Kronobergs och södra Hallands län. Handelskammaren vill härmed kommentera rubricerad utredning.

När branscher flyttar produktion är det viktigt att inte reflexmässigt ropa på olika stöd och subventioner. En viktig anledning till utflyttning är att komma närmare marknaden och/eller att undvika handelshinder som t ex tullmurar. Inom många branscher finns det också en naturlig strukturomvandling som innebär att produktion flyttas till lågkostnadsländer, ofta i takt med att produkterna blir mer mogna. Vidare sker en konsolidering i strävan att skapa olika skaleffekter i produktionen. Att försöka möta utflyttning som beror av dessa skäl med subventioner är sällan meningsfullt.

När det gäller sjöfarten har det skett en omfattande utflaggning av handelsfartyg de senaste åren. Det är tydligt att utflaggningen inte är en fråga om att flytta kapacitet för att komma nära marknaden eller för att komma innanför tullmurar. Det är något missvisande att jämföra med varor, som kan produceras där det är som mest effektivt och sedan distribueras till kunden. Handelsflottan utgör en tjänsteproducent och tjänster produceras oftast där och när de konsumeras. Därmed är inte heller skaleffekterna av en utflaggning särskilt påtagliga, även om de kan förekomma i delar av verksamheten som t ex kompetensförsörjning.

Sammantaget framstår utflaggningen som ett uttryck för att dels företagsklimatet inte är tillräckligt attraktivt, dels en integration av tjänstemarknader, där sjöfarten är en naturlig pionjär. Handelsflottan har att möta den konkurrens som EU har velat skapa genom bildandet av den inre marknaden och det följande tjänstedirektivet.

På så sätt blir sjöfarten ett tydligt exempel på så kallad institutionell konkurrens och på behovet av ett konkurrenskraftigt företagsklimat. Sjöfarten illustrerar en viktig princip: företag som verkar på samma marknad bör ges samma konkurrensförutsättningar i form av legala och fiskala regelverk.

Eftersom utflaggningen sker till länder i vår direkta närhet, som Danmark och Holland, är det uppenbart att förutsättningarna för svensk sjöfart inte är lika bra som i våra konkurrentländer. Den åtgärd som bedöms ha störst potential för att förbättra

Handelskammaren

I sydsvenska företags intresse

förutsättningarna är införandet av ett internationellt skeppsregister (SIS) av hög kvalitet. Handelskammaren förespråkar därför att ett sådant införs snarast möjligt. Det är dock viktigt att det internationella skeppsregistret utformas på ett sätt så att den önskade förbättringen av förutsättningar uppnås. Här framstår Danmarks internationella skeppsregister som en bra förebild.

Handelskammaren menar vidare att det nuvarande sjöfartsstödet med nettolöner är en tveksam konstruktion för trafik som inte ingår i närsjöfarten. Sjöfarten subventioneras med över 200 000 kr per anställd, medan andra, lika viktiga branscher inte erhåller motsvarande stöd. Etablerandet av ett internationellt skeppsregister är ett avsevärt bättre sätt att bejaka internationell rörlighet av arbetskraften och integration av tjänstemarknaden. Det är så självklart att det egentligen inte behöver nämnas, att villkoren för de anställda avseende t ex arbetsmiljö, inte skall försämrats.

Avslutningsvis vill Handelskammaren återigen sätta fokus på den olyckliga utformningen av IMO:s beslut om sänkta gränsvärden för svavelhalten i sjöfarten. Det är både kontraproduktivt för miljöambitionerna och hämmande för konkurrensen att de nya bestämmelserna inte gäller sjöfarten i Medelhavet. Den avgörande frågan är harmonisering av gränsvärden samt införandetidpunkt, då olika regler innebär en risk att utsläppen sammantaget inte minskar utan bara flyttar till andra delar av världen.

Med vänlig hälsning
HANDELSKAMMAREN

Stephan Mächler
VD

Henrik Andersson
Analyschef